

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

21.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 12-го Марта — 1837 — Wilno. Piątek. 12-go Marca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санкт-Петербургъ, 4-го Марта.

Государственный Советъ въ Департаментѣ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Г. Министра Финансовъ, о мѣрахъ къ прекращенію тайнаго чрезъ западную сухопутную границу водворенія Кантоннаго чая, къ привозу запрещеннаго, мнѣніемъ своимъ, Высочайше утвержденнымъ 16-го Декабря 1836 года, положили: 1. вѣдѣть въ непремѣнную обязанность купечеству отправлять Кяхтинскіе чай изъ внутреннихъ губерній въ западныя пограничныя, именно: Курляндскую, Виленскую, Гродненскую, Волынскую, и Подольскую, и въ Области: Белостокскую и Бессарабскую и обратно, не иначе, какъ въ тѣхъ самыхъ цибикахъ и въ той же укупоркѣ, въ которыхъ получаютъ оныя изъ Кяхты, съ сохраненіемъ наложенныхъ Кяхтинской Таможенною пломбъ. 2. Но когда Московское и С. Петербургское купечество, какъ главнѣйшее производящее торгъ на Кяхтѣ, встрѣтитъ надобность отправлять чай сѣмъ въ означенныя губерніи и области не въ полныхъ цибикахъ или другой укупоркѣ, то допускать сѣмъ съ тѣмъ, чтобы не раскупоренные еще цибикъ были представляемы въ Московскую или С. Петербургскую Таможню, гдѣ, по освидѣтельствованіи оныхъ и по пересылкѣ чаевъ въ другія помѣщенія, налагать на сѣмъ послѣдній Таможенныя пломбы или печати, смотря по удобности, съ донесеніемъ о томъ каждый разъ Департаменту Внѣшней Торговли. 3. За тѣмъ все перевозимые торговцами въ Западныхъ губерніяхъ изъ одного города и мѣстечка въ другіе, равно и вывозимые оттуда во внутреннія губерніи чай, неимѣющіе надлежащей укупорки и пломбъ Кяхтинской или которой либо изъ Столичныхъ Таможенъ, а равно когда самая укупорка будетъ раскрыта, признавать за тайно-водворенные и подвергать конфискаціи на основаніи Таможенныхъ правилъ, со взысканіемъ съ провозителей въ пеню пятикратной пошлины, взимаемой на Кяхтѣ съ лучшаго Китайскаго Байховаго чая т. е. по 9 р. 55 к. ассигнаціями съ фунта. 4. Мелкіе торговцы, развѣзжающіе въ помѣнутыхъ губерніяхъ и областяхъ изъ одного мѣста въ другое для дробной продажи, подлежатъ равномерно какъ означеннымъ правиламъ, съ тѣмъ токмо исключеніемъ, что помѣщенія у нихъ съ чаемъ могутъ быть раскрыты, такъ и постановляемому здѣсь взысканію. Но правила сѣмъ не относятся до развѣзжающихъ частныхъ лицъ, не принадлежащихъ къ торгующему сословію. 5. Конфискованные на вышеизложенномъ основаніи чай, по распоряженію Департамента Внѣшней Торговли, продавать при Таможняхъ на условіи, чтобы оныя непремѣнно были вывезены покупщиками за границу, за надлежащимъ Таможеннымъ надзоромъ, при портахъ — въ теченіи 4-хъ, а при сухопутныхъ Таможняхъ въ теченіи 2 мѣсяцевъ, отнюдь не дозволяя выпуска таковыхъ чаевъ на внутреннее употребленіе, и на сей конецъ, до вывоза ихъ за границу, хранить въ самыхъ Таможняхъ; въ случаѣ же неявки на сѣмъ условіяхъ покупщи-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 4-go Marca.

Rada Państwa, na Departamencie Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie P. Ministra Skarbu, o środkach zapobieżenia tajnemu wprowadzaniu przez zachodnią lądową granicę herbaty Kantoniskiej, do przywozu zakazanej, przez opinią swoją, Najwyżey zatwierdzoną 16-go Grudnia 1836 roku, postanowiła: 1. Przepisać za nieodmienny obowiązek kupcom, iżby herbatę Kiachtyńską z Gubernii wewnętrznych do zachodnich pogranicznych, mianowicie: do Kurlandzkiej, Wileńskiej, Grodzieńskiej, Wołyńskiej i Podolskiej, tudzież do Obwodów: Białostockiego i Bessarabskiego, i przeciwnie, posyłać nie inaczej, jak w tych samych cybikach i w témże upakowaniu, w którym się ona otrzymuje z Kiachty, z zachowaniem przyłożonych przez Kiachtyńską tamożnię plomb. 2. Ale jeżeli Moskiewscy i Sankt-Petersburscy kupcy, jako prowadzący główniejszy handel w Kiachcie, uznają za potrzebę wysłać herbatę do wzmiankowanych Gubernii i Obwodów nie w pełnych cybikach, albo innych zapakowaniach, tedy dozwalać to z zastrzeżeniem, iżby nierozpakowane jeszcze cybiki były przysyłane do Moskiewskiej albo St. Petersburgskiej tamozni, gdzie po ich obejrzeniu i po przesypianiu herbaty do innych naczyń, przykładac do tych ostatnich tamozenne plomby lub pieczęcie, uważając podług dogodności, z doniesieniem o tém za każdym razem Departamentowi Handlu zewnętrznego. 3. A zatem wszystka przewożona przez kupców do zachodnich Gubernii z jednego miasta i miasteczka do innych, jako też i wywożona ztamtąd do Gubernii wewnętrznych herbata, nie mająca należytego upakowania i plomb Kiachtyńskiej albo któreykolwiek z tamozni stołecznych, równie też, kiedy sam upakunek będzie naruszony, poczytywać za herbatę tajemnie przewiezioną i oddawać pod konfiskatę na podstawie tamozennych prawideł, z uzyskaniem od przywożących peny pięciokrotney poszliny, pobieranej w Kiachcie od najlepszej Chińskiej Baychowey herbaty, to jest: po 9 r. 55 k. assygnacyami od funta. 4. Drobni handlarze, jeżdżący po wymienionych Guberniach i Obwodach z jednego mieysca do drugiego, dla częściowey sprzedaży, mają również ulegać pomienionym prawidłom, z tym tylko wyjątkiem, że u nich naczynia z herbatą mogą być rozpakowane, jako też i postanowionemu tu uzyskanu. Lecz prawidła te nie odnoszą się do przejeżdżających osób prywatnych, do stanu handlowego nie należących. 5. Skonfiskowaną na wyżej opisaney osnovie herbatę, podług rozporządzenia Departamentu Handlu zewnętrznego, sprzedawać przy tamozniach na warunkach, iżby ta nieodmieniona była wywiezioną przez nabywców za granicę, pod należyty tamozennym dozorem, przy portach w przeciągu 4-eh, a przy tamozniach lądowych w przeciągu dwóch miesięcy, nie dozwalaając zgofa wypuszczenia tej herbaty na wewnętrzne użycie, i w tym celu do czasu wywieżenia jej za granicę, ma zostawać w samych tamozniach; w razie zaś nie stawienia się pod temi warunkami nabywców, herbata natychmiast ma być zniszczoną. 6. Wziętami z przedrży skonfiskowanej her-

ковъ, чай подвергать немедленно уничтоженію. 6. Выручаемыя отъ продажи конфискованныхъ чаевъ деньги и взысканную съ провозителей пеню распределить на точномъ основаніи ст. 1,170 Св. Уст. Тамож. (т. VI); а въ тѣхъ случаяхъ, когда чай, по непродажѣ на вывозъ за границу, будутъ уничтожены, или когда по несостоятельности провозителя, пеня не будетъ взыскана, относительно награды поимщиковъ, поступать сообразно съ ст. 1,174 того же свода. 7. Правила сѣи привести въ дѣйствіе по прошествіи шести мѣсяцевъ со дня обнародованія оныхъ. (Опуб. Прав. Сен. Февраля 6 дня 1837 года.)

— По недостатку точныхъ и опредѣлительныхъ правилъ для управленія Сиротскими Домами, состоящими въ вѣденіи Приказовъ Общественнаго Призрѣнія, признавъ нужнымъ дать надлежащее устройство симъ заведеніямъ, Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ вносилъ на разсмотрѣніе Государственнаго Совѣта проектъ общаго объ оныхъ положенія, составленный во вѣренномъ ему Министерствѣ. Получивъ нынѣ отъ Г. состоящаго въ должности Государственнаго Секретаря мнѣніе Государственнаго Совѣта по сему дѣлу, удостоенное Высочайшаго утвержденія 31 Декабря истекшаго года, оны Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ представляетъ у сего оное, а равно помянутое положеніе о Сиротскихъ домахъ, въ засвидѣтельствованныхъ копіяхъ, для учиненія со стороны Правительствующаго Сената распоряженія о приведеніи сего положенія, согласно Высочайшей воли, въ надлежащее исполненіе. *Въ мнѣніи же Государственнаго Совѣта изображено:* „Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ съ проектомъ положенія для управленія Сиротскими Домами, и находя проектъ сей соотвѣтствующимъ цѣли своей, положила: 1.) Предоставить Министру Внутреннихъ Дѣлъ привести представленный имъ проектъ въ дѣйствіе чрезъ Правительствующій Сенатъ. 2.) Поставить въ обязанность Приказовъ Общественнаго Призрѣнія, принявъ изложенныя въ сѣмъ положеніи правила въ руководство, какъ въ управленіи и устройствѣ нынѣ существующихъ Сиротскихъ Домовъ, такъ и при учрежденіи оныхъ вновь, гдѣ ихъ нѣтъ и гдѣ они могутъ быть нужны, представлять Министерству, въ случаѣ надобности, о дополненіи и измѣненіи сихъ правилъ, соотвѣтственно мѣстнымъ каждой губерніи обстоятельствамъ. 3.) Устроеніе для Сиротскихъ Домовъ нужныхъ помѣщеній, опредѣленіе числа призрѣваемыхъ, соразмѣрно способамъ каждаго Приказа, назначеніе штатовъ Сиротскимъ Домамъ и вообще всѣ, до хозяйственной части сихъ учреждений относящіяся распоряженія, предоставить Министерству Внутреннихъ Дѣлъ разрѣшать непосредственно, представляя о томъ въ свое время отчеты обще установленнымъ порядкомъ.“ На сѣмъ мнѣніи записано: Его Императорское Величество воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта по проекту общаго положенія о Сиротскихъ Домахъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. 31 Декабря 1836. Подписалъ: *Предсѣдатель Государственнаго Совѣта Графъ Новосильцовъ.* (Опуб. Прав. Сен. Февраля 17-го дня 1837 года.) (С. В.)

— Правленіе Россійскаго страхового отъ огня общества объявляетъ, что раздача дивиденда за 1836 годъ начнется съ 1-го числа будущаго Марта мѣсяца и каждый день, кромѣ воскресенья, будетъ производиться въ 9 до 12 часовъ по полуночи. Находящіеся въ столицѣ акціонеры могутъ сами являться въ Правленіе съ акціями или присылать съ ними другихъ, но полученіе въ возвратъ акцій и дивиденда, когда не самъ акціонеръ пожалуетъ, не иначе послѣдуетъ, какъ по учиненіи на квитанціи, довѣрія принять изъ Правленія подъ росписку то и другое. Отсутствующіе акціонеры могутъ присылать акціи свои по почтѣ въ Правленіе, которое по приложеніи на нихъ штампа, съ возвращеніемъ ихъ отправить и дивидендъ по почтѣ же.

— Правленіе Россійскаго страхового отъ огня общества считаетъ долгомъ объявить, что въ общемъ собраніи Гг. Акціонеровъ, бывшемъ 14 числа сего Февраля, избранъ по большинству голосовъ прежній Директоръ, Баронъ Людвигъ Ивановичъ Штиглицъ.

— Въ Четвертокъ, 25-го Февраля, во время вечерняго спектакля на Большомъ Театрѣ, показался на крышѣ театра, изъ дымовой трубы, дымъ съ пламенемъ. Пожарныя трубы двухъ ближайшихъ къ театру частей немедленно явились на Театральную Площадь, для принятія надлежащихъ мѣръ къ прекращенію сего воспламененія.

Хотя при сѣмъ случаѣ не предстояло ни какой опасности для публики, бывшей въ театрѣ, но

баты деньгами и uzyskaną z przywożących peną, rozrządzać na istotney podstawie art. 1170 Połączenia Ustaw Tamożennych (T. VI); w tych zaś zdarzeniach, kiedy herbata z przyczyny nieprzedania na wywieżenie za granicę, będzie zniszczoną, albo kiedy dla niemożności przywożącogo, pena nie będzie uzyskaną: względem nagrody tych, którzy ją poymali, postępować zgodnie z art. 1174 tegoż Połączenia. 7. Prawidła te przysiędź do skutku po upływie sześciu miesięcy od dnia ich ogłoszenia. (Op. przez Rz. Sen. 6 Lut. 1837 r.)

— Dla niedostatku dokładnych i pewnych prawideł do zarządu Domami Sierot, pod wiedzą Urzędów Powszechnego Opatrzania zostających, ~~ustanawiajacy zarządcy~~ potrzebną dać należyte urządzenie tym zakładom, P. Minister Spraw Wewnętrznych podawał na rozpatrzenie Rady Państwa projekt powszechny o nich ustawy, ułożony w powierzonym mu Ministerjum. Teraz otrzymawszy od P. zostającego w obowiązku Sekretarza Państwa opinią Rady Państwa w tej rzeczy, która zasłużyła na Narywrsze utwierdzenie 31 Grudnia roku zeszłego, tenże P. Minister Spraw Wewnętrznych załącza ją przy tém, równie też pomienioną ustawę o Domach Sierot, w poświadczonych kopiach, dla uczynienia ze strony Rządzącego Senatu rozporządzenia o koło przeprowadzenia tej ustawy, zgodnie z Narywrszą wolą, do należytego wypełnienia. *W Opinii zaś Rady Państwa wyrażono:* „Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie P. Ministra Spraw Wewnętrznych z projektem ustawy do zarządzania Domami Sierot, i znajdując projekt ten odpowiednim swojemu celowi, postanowiła: 1) Polecieć Ministrowi Spraw Wewnętrznych przeprowadzić przedstawiony przezeń projekt do skutku przez pośrednictwo Rządzącego Senatu. 2) Przepisać za obowiązek Urzędowi Powszechnego Opatrzania, iżby przyjąwszy opisane w tej ustawie prawidła za przewodnictwo, tak względem zarządu i urządzenia teraz będących Domów Sierot, jako też i względem nowego ich zakładania, gdzie takowych niema, a gdzie mogą być potrzebne, przedstawiały do Ministerjum w razie potrzeby, o dopełnieniu i odmianach tych prawideł, podług miejscowych kaźdey Gubernii okoliczności. 3) Urządzenie dla Domów Sierot potrzebnych pomieszczeń, naznaczenie liczby sierot opatrywanych, podług środków kaźdego Urzędu Powsz. Opatrz., naznaczenie etatów dla Domów Sierot, i w powszechności wszystkie się rozporządzenia, zostawić Ministrowi Spraw Wewnętrznych rozstrzygać bezpośrednio, podając o tém w swoim czasie sprawozdania powszechnie ustanowionym porządkiem.“ Na tej opinii napisano: NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEHO MOŚĆ, nastąpił opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa względem projektu powszechny ustawy o Domach Sierot, Narywrsze utwierdził raczył i rozkazał wypełnić. 31 Grudnia 1836 roku. Podpisał: *Prezydent Rady Państwa Hrabia Nowosilcow.* (Ogł. przez Rz. Senat 17 Lutego 1837 roku.) (G. S.)

— Zarząd Rossyyskiego assekuracyynego od ognia towarzystwa ogłasza, że rozdanie dywidendy za rok 1836 zacznie się od dnia 1 następującego Marca co dzień, oprócz dni niedzielnych, i będzie się odbywało od 9 do 12 godziny z rana. Znajdujący się w stolicy akcyoniści mogą sami przybywać do Zarządu z akcyami albo przysłać z niemi innych, ale otrzymanie na powrót akcyi i dywidendy, jeżeli sam akcyonista nie przybędzie, nastąpi nie inaczej, jak po uczynieniu na kwietacyi upełnomocnienia do przyjęcia z Zarządu z rozpisaniem się, jednego i drugiego. Akcyoniści nieobecni mogą swe akcyje przysłać do Zarządu przez pocztę, który po przytożeniu na nich stępla z powróceniem ich odeszle także i dywidendy przez pocztę.

— Zarząd Rossyyskiego assekuracyynego od ognia towarzystwa poczytuje za obowiązek ogłosić, że na ogólnem zebraniu PP. Akcyonistów, które się odbyło dnia 14 ter. Lutego, wybrany został większością głosów dawniejszy Dyrektor, Baron Ludwik Iwanowicz Szti-glicz.

— We czwartek, 25 Lutego, podczas wieczornego spektaklu w Wielkim Teatrze, ukazał się na dachu teatralnym z komina dym z płomieniem. Pożarne sikawki z dwóch najbliższych ku teatrowi części stanęły natychmiast na dziedzińcu teatralnym, dla przedsięwzięcia potrzebnych środków do ugaszenia tego płomienia.

Chociaż w tym razie żadne nie groziło niebezpieczeństwo dla publiczności, znajdujący się w teatrze,

за вѣсѣмъ тѣмъ на нѣсколько минутъ произошло маленькое смятеніе между зрителями. Поводомъ къ сему было слѣдующее: кучера и форейторы, бывшіе при экипажахъ на площади театра, и нѣкоторые лакеи, выходившіе на подъѣзды, замѣтивъ надъ крышею театра дымъ съ искрами, бросились первые подавать къ подъѣздамъ экипажи, а вторые въ бенуары и ложи къ господамъ своимъ, и сообщили имъ неосновательное свѣдѣніе о мнимомъ пожарѣ. Нѣсколько ложъ 1-го яруса немедленно были оставлены зрителями, поспѣшавшими ухачъ. Нѣкоторые зрители, сидѣвшіе въ креслахъ подлѣ сихъ ложъ, увлекшись примѣромъ, тоже оставили мѣста свои, и спѣшили выйти изъ залы представленія, для сокращенія дороги, чрезъ ложи и бенуары. Полицейскіе и театральные чиновники, будучи совершенно увѣрены, что публикѣ не предстоитъ ни малѣйшей опасности, приняли всѣ зависящія отъ нихъ мѣры успокоить публику, въ чемъ и успѣли совершенно: кромѣ нѣсколькихъ лицъ, поспѣшавшихъ ухачъ, большая часть публики осталась въ театрѣ до окончанія пьесы.

По докладу о семъ происшествіи Государю Императору, Его Императорское Величество Высочайше повелѣть соизволило: дабы на будущее время публика не могла быть встревожена такими неосновательными опасеніями, принять за правило, чтобы о всякой малѣйшей опасности, какой могли бы подвергаться зрители, немедленно уведомлять ихъ со сцены театра чрезъ чиновниковъ Театральной Дирекціи, а для всеобщаго свѣдѣнія, о семъ правилѣ публиковать отъ С. Петербургской Полиціи въ газетахъ.

Въ здѣшнихъ театрахъ опасаться пожара не должно, ибо во всѣхъ приняты мѣры предосторожности: устроены резервуары, наполненные всегда водою, которые могутъ залить весь театръ во всякое время; сверхъ того, въ Большомъ Театрѣ находится желѣзная занавѣсъ для останавливанія пламени со сцены; почему, во всякомъ случаѣ, не должно стремиться выходить изъ залы, безъ всякой причины, по ложнымъ слухамъ, ибо стѣ всеобщаго стремленія къ выходу, предстоитъ опасность быть задавленными или обкраденными. (С. П.)

— Въ минувшее Воскресенье, 21-го Февраля при 12 градусахъ мороза вновь была ѣзда по желѣзной дорогѣ между Парскимъ Селомъ и Павловскомъ. — Благопріятная, ясная погода привлекла весьма многочисленныхъ посѣтителей; сдѣлано двѣнадцать поѣздокъ изъ Павловска въ Парское Село и обратно, и попеременно были употреблены паровозы Гг. Стефенсона и Гакворта. Каждый обозъ состоялъ, какъ и прежде, изъ паровоза, тендера съ дровами и водою, двухъ берлиновъ, двухъ дилижансовъ, двухъ вагоновъ, двухъ шарабановъ и одного помоста для строеваго лѣса, въ семь сажень длиною, на которомъ устроены были мѣста для 160 особъ.

На всѣ двѣнадцать поѣздокъ выдано 1897 билетовъ, за которые собрано 1,111 руб. 20 коп., а въ гостинницѣ въ Павловскѣ выручено 1166 руб. 20 к.

Вообще всѣ пассажиры изъявляли полное удовольствіе, и хотя по новости дѣла и пренебреженію надлежащей осторожности со стороны посѣтителей, проходящихъ во время ѣзды по дорогѣ, еще нельзя было употребить всей силы паровъ, но, не смотря на то, разстояніе 4-хъ верстъ нѣсколько разъ проѣзжали въ 5 минутъ, при чемъ не случилось ни малѣйшаго несчастія, ниже поврежденія въ паровозахъ или повозкахъ.

— 19-го Февраля скончался здѣсь въ С. Петербургѣ, Директоръ Московскаго Кадетскаго Корпуса, Генераль-Маіоръ Александръ Осиповичъ Статковскій. (А. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 13-го Марта.

Князь Іосифъ Вреде прибылъ изъ Ст. Петербурга, а Кор. Датскій Генераль-Лейтенантъ, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ при Императорско-Россійскомъ Дворѣ Графъ Блуме проѣзжалъ чрезъ здѣшній городъ изъ Петербурга въ Копенгагенъ. — Кор. Датскій Камергеръ Чрез. Посланникъ и Полномоч. Министръ при Императорско-Австрійскомъ Дворѣ Полковникъ Баронъ Левенштернъ прибылъ сюда изъ Вѣны.

— По телеграфической депешѣ изъ Кельна получено здѣсь извѣстіе, что въ засѣданіи Французской Палаты Депутатовъ отъ 7 ч., проектъ закона на счетъ раздѣленія судебныхъ властей при обыкновенно случающихся военныхъ и гражданскихъ государственныхъ преступленіяхъ, отвергнуть большинствомъ 2-хъ голосовъ. (А. П. С. З.)

помимо то jednak przez kilka minut zrobiło się niewielkie zamieszanie pomiędzy spektatorami. Przyczyna tego była następująca: stangreci i forysie znajdujący się przy pojazdach na dziedzińcu teatralnym, i niektórzy lokaje, którzy na ganek wyszlibyli, dostrzegłszy nad dachem teatru dym z iskrami, pierwsi rzucili się podawać pojazdy, a drudzy do benoarów i łóż dla zawiadomienia swych panów, o mniemanym pożarze. Kilka łóż 1-go piętra natychmiast opuszczonych zostało przez widzów, którzy śpiesznie wyjechali. Niektórzy spektatorowie, siedzący na krzesłach wedle tych łóż, idąc za ich przykładem także opuścili swe miejsca, spiesząc wyjść z sali reprezentacyjney, dla skrócenia drogi przez łóże i benoary. Urzędnicy policyjni i teatralni, przekonawszy się dostatecznie, że publiczności nie grozi najmniejsze niebezpieczeństwo, przedsięwzięli wszystkie zależące od nich środki dla uspokojenia publiczności, i oprócz kilku osób, które już wyjechały, większa część publiczności pozostała w teatrze do końca sztuki.

По доносеніи о томъ wypadku НАЯСНѢЙШЕМУ PANU, Jego Cesarska Mość NAYWYŻEY rozkazać raczył: ażeby na czas przyszły publiczność nie mogła bytć trwożoną podobnemi bezzasadnemi obawami, przyjąć za правило, iżby o każdém najmniejszymъ niebezpieczeństwie, któreby widzom mogło zagrażać, uwiadamić ich natychmiast ze sceny teatru przez Urzędników Dyrekcyi Teatralney; dla powszechney zaś wiadomości, S. Petersburska Policja ma to правило opublikować przez gazety.

W tutejszych teatrach obawiać się pożarów nie należy: we wszystkich bowiem są przedsięwzięte środki ostrożności, urządzone rezerwoary, napełnione zawsze wodą, które w każdym czasie mogą zalać cały teatr; nadto, w Wielkim Teatrze znajduje się żelazna zasłona dla wstrzymania płomieni ze strony sceny; w żadnym przeto razie, nie należy wychodzić z sali, bez przyczyny, z powodu fałszywych pogłosek, gdyż przez powszechne usiłowanie do wyjścia, grozi niebezpieczeństwo bytć zaciśnionym lub okradzionym. (P. P.)

— Przeszłej niedzieli, 21 Lutego, przy 12-tu stopniach mrozu, znowu się odbyła jazda po żelaznej drodze między Carskiem-Siołem a Pawłowskiem. — Piękna pogoda zwała wielu widzów; uczyniono dwanaście przejażdżek z Pawłowska do Carskiego-Sioła i napowrót, parowozy zaś naprzemian były używane PP. Stefansona i Hakworta. Każdy oboz składał się jak i pierwiej z parowozu, tendera z drwami i wodą, z dwóch berlinów, dwóch dyliżansów, dwóch waggonów, dwóch szarabanów i jednego pomostu dla budowlowego drzewa, na siedm sążni długiego, na którym urządzone były miejsca na 160 osób.

Na te dwanaście przejażdżek wydano 1,897 biletów, za które zebrano 1,111 rubli 20 kop., a w hotelu w Pawłowsku zebrano 1,166 rubli 20 kop.

Wszyscy w powszechności podróżni oświadczały zupełne ukontentowanie, i chociaż dla nowości rzeczy i zachowania należytey ostrożności ze strony widzów, przechodzących w czasie jazdy drogą, niemożna było jeszcze użyć całej siły pary; pomimo to jednakże, przestrzeń, 4 wiorsty wynoszącą, w przeciągu 5 minut po kilka razy przejeżdżano, przy czém nie zdarzyło się żadnego nieszczęścia, ani zepsucia parowozów lub wozów.

— Dnia 19 Lutego, umarł tu w St. Petersburgu, Dyrektor Moskiewskiego Korpusu Kadetów, Jenerał-Major Alexander Statkowski. (G. S. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, dnia 13 Marca.

Xiąże Józef Wrede przybył z St. Petersburga, a Królewsko-Duński Jenerał-Porucznik, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny przy Dworze Cesarsko-Rossyjskim, Hrabia von Blome, z St. Petersburga tędy do Kopenhagi przejeżdżał. — Królewsko-Duński Podkomorzy, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny przy Cesarsko-Austryackim Dworze, Półkownik Baron Löwenstern, przybył z Wiednia.

— Przez telegraficzne doniesienie z Kolonii, nadeszła tu wczora wiadomość, że na posiedzeniu Francuskiej Izby Deputowanych d. 7-go, projekt względem rozdzielenia sądownictwa w razie należenia do zbrodni stanu osób wojskowych i cywilnych, większością 2-ch głosów odrzucony został. (A. P. S. Z.)

А В С Т Р И Я.
Вѣна, 4-го Марта.

Грипп не прекратился до сих пор ни в городе, ни в окрестностях. Хотя он не заразителен, впрочем утѣрились, что не может быть излечен у всѣхъ страдающихъ грудными болѣзнями и в легкихъ.

— Съ Венгерской границы уведомляютъ, что шайка *Собрія* настигнутая войскомъ в окрестностяхъ Платенскаго озера, послѣ кровопролитнаго и упорнаго сраженія до крайности разстроена, и малая остающаяся часть оной разсыяна. Большею частію разбойники убиты или ранены и захвачены; самъ *Собріа* тяжело раненый на другой день умеръ. Разбойники сражались съ крайнимъ отчаяніемъ и тогда уже сдались, когда у нихъ не стало аммуниціи.

Пестъ, 21-го Февраля.

Въ Архіепископствѣ Колочскомъ, между чиновниками управленія Епископскихъ имѣній, и крестьянами, дошло до несогласій, потомъ началась запальчивая драка, въ которой чернь получила перевѣсъ, такъ что должно было отправить роту солдатъ для усмиренія оной.

— Вчерашняго числа предполагали открыть нынѣшнее пароходство по Дунаю отправленіемъ перваго парохода въ Землинъ, что однако должно было оставить, ибо получены донесенія, что еще во многихъ мѣстахъ рѣка сѣя покрыта льдомъ. (G. C.)

Ф Р А Н Ц И Я.
Парижъ, 28-го Февраля.

Говорятъ, что придворнымъ чиновникамъ, живущимъ въ замкѣ, вѣлно переѣхать въ городъ; не известно на время ли сдѣлано это распоряженіе или на всегда.

— Записки Генерала *Лафайета* выйдутъ изъ печати въ концѣ Мая.

— По донесеніямъ изъ Неаполя, ожидаютъ туда Герцога *Капуанскаго*, за которымъ будто посланъ пароходъ въ Мальту. Это извѣстіе требуетъ подтвержденія.

— Утверждаютъ, что *Донъ-Карлосъ* издалъ формальный протестъ противу дозволенія, пропускать непріятельскія орудія чрезъ Французскую границу.

— Въ Санъ-Себастьянѣ прибудетъ еще 6,000 чел. Генералъ *Эвансъ* издалъ прокламацію къ Вискайцамъ приглашая ихъ положить оружіе и уведомляя о скоромъ вступленіи войскъ Королевы съ разныхъ сторонъ въ мятежныя провинціи.

— Братство Св. Франциска Регисъ, имѣющее цѣлю доставлять незаконнорожденнымъ дѣтямъ, законныя права, сочетая бракомъ ихъ родителей, съ 1810 года дѣйствительно устроило 8,000 таковыхъ браковъ.

— Говорятъ, что Министерство намѣрено предложить Королю наименованіе 24 новыхъ Перовъ, что однако какъ утверждаютъ нѣкоторые, послѣдуетъ по распущеніи Палаты Депутатовъ.

— Письма изъ Байонны опровергаютъ слухъ, будто Французское Правительство уничтожило дозволеніе данное Генералу *Эвансу* для перевезенія по Французской границѣ орудій до Бегобіи. — По донесенію сихъ же писемъ Генералъ *Лурегви* опасно боленъ.

— Изъ Мадрита будто получено извѣстіе, которое однако требуетъ подтвержденія и кажется невѣроятнымъ, что *Эспартеро* отставленъ и вмѣсто его назначенъ *Нарваесъ*.

— Пишутъ изъ Пампелоны отъ 18-го ч. с. м. что Карлисты находящіеся въ Алло внезапно сдѣлали движеніе къ рѣкѣ Эбро. Не извѣстно еще, послѣдуютъ ли они прежнему предположенію, — вступить въ Кастилію. Генералъ *Сарсфилдъ* тотчасъ отправилъ курьера къ Генералу *Ирибарену*, съ предписаніемъ, чтобы онъ собравъ свое войско, препятствовалъ непріятелю перейти чрезъ рѣку. Въ то же время отправлено нѣсколько эскадроновъ конницы на дорогу въ Тудель для наблюденія за движеніями Карлистовъ. Маневры сѣи легко могутъ обмануть Карлистскихъ начальниковъ, которые изъ сихъ движеній могутъ заключать, что все Наварское войско слѣдуетъ за ними. Впрочемъ *Сарсфилдъ* какъ опытный вождь, уже приготовился поддерживать дѣйствія Англійскаго легіона и Сѣвернаго войска. Въ Пампелонѣ порицаютъ недѣятельность Генерала *Але*.

— *Phare de Bayonne* отъ 22-го ч. с. м. уведомляетъ: „Мы сомѣваемся, чтобы можно было угадать, когда будетъ сдѣлано нападеніе на Карлистовъ, кажется, что недоразумѣнія между Генералами войска Королевы, до сихъ поръ не прекратились. *Эвансъ* все еще находится въ Ст. Себастьянѣ, *Эспартеро* въ Вильбао, *Сарсфилдъ* въ Пампелонѣ; Депутаты *Луханъ* и *Валле* обращаются къ тому и другому, и ничего не приводятъ въ исполненіе, когда

А У С Т Р И Я.
Вѣна, 4-го Марта.

Gryppa не устала дождь, ани в мѣстѣ, ани в окolicy. Лубо не jest zjadliwâ, przekonano się jednak, że nie jest do ulsczenia u wszystkich, podlegających słabościom piersiowym i płucowym.

— Od granicy Węgierskiej donoszą, że banda *Sobrego*, doścignięta w okolicy jeziora Plateńskiego przez wojsko, po krwawey i uporczywey bitwie, została do szcęgła zniszczona, a małą pozostającą resztę rozproszono. Większą część tych łotrów pobito lub raniłono i poymano; sam *Sobry* ciężko raniiony, zaraz nazajutrz życie zakończył. Złoczyńcy bronili się z prawdziwą rozpaczâ, i wtenczas dopiero ulegli, gdy im amunicyi zabrakło.

Пестъ, 21-го Lutego.

W Arcybiskupstwie Koloczańskiem, przyszło między urzędnikami administracyi dóbr Biskupich, a wieśniakami, do sporów, następnie zaś do tak zapalczywey kłótni, w której wieśniacy wzięli przewagę, że musiano całą kompanią żołnierzy postać na ich uspokojenie.

— Dnia wczorayszego miała się otworzyć tegoroczna żegluga parowa na Dunaju, wysłaniem pierwszego statku do Semlina, co jednak musiano zaniechać: nadeszły bowiem doniesienia, że w wielu jeszcze miejscach, pokrywają lody tę rzekę. (G. C.)

Ф Р А Н Ц У Я.
Парижъ, 28-го Lutego.

Zapewniają, że urzędnikom dworskim zamieszkałym w zamku, polecono, aby się wyprawdzili do miasta; niewiadomo jednak: czy to jest chwilowa tylko konieczność, czyli też stałe urządzenie.

— Pamiętniki Jenerała *Lafayette*, wyйдą z druku w miesiącu Maju.

— Według doniesień z Neapolu, spodziewany tam był Xiążę *Capuy*, po którego miano posłać statek parowy do Malty. Jestto wiadomość potrzebująca potwierdzenia.

— Zapewniają, że *D. Carlos* wydał formalną protestacyę, przeciwko dozwoleń, aby armaty nieprzyjacielskie granicą Francyi przepuszczone były.

— Do *San Sebastian* przybędzie jeszcze 6000 ludzi. Jenerał *Evans* wydał odezwę do Biskajczyków, wzywając ich do złożenia broni i zapowiadając niebawme wkroczenie woysk Królowey z różnych stron do prowincyi będących w powstaniu.

— Bractwo S. Franciszka Regis, którego celem jest dzieciom naturalnym, nadawać stan prawy, przez kojarzenie małżeństw między rodzicami tychże, przywiódło od roku 1810, rzeczywiscie 8,000 takich małżeństw do skutku.

— Mówią, że Ministeryum ma zamiar przedstawić Królowi do mianowania, 24 nowych parów, co jednak, jak niektórzy utrzymują, dopiero po rozwiązaniu Izby Deputowanych nastąpi.

— Listy z Bayonny zaprzeczają pogłosce, jakoby Rząd Francuzki cofnął pozwolenie, dane Jenerałowi *Evans* na przeprowadzenie armat granicą francuzką, aż do Behobii. — Według tychże listow, Jener. *Jaureguy*, jest niebezpiecznie chory.

— Z Madrytu miano otrzymać wiadomość, co jednak potrzebuje potwierdzenia i nie zdaje się bydzь podobnym do prawdy, że *Espartero* został oddalony, a na jego miejsce mianowany *Narvaez*.

— Z Pampelony donoszą pod d. 18 b. m., że Karoliści, stojący w Allo, zrobili raptem poruszenie ku rzece Ebro. Nie wiedziano jeszcze, czy zechcą idąc za dawnym projektem, wkroczyć do Kastylii. Jenerał *Saarsfield* wysłał natychmiast gońca do Jenerała *Iribaren*, z rozkazem, ażeby, zgromadziwszy swe wojsko, nie dopuszczał nieprzyjacielowi przeysięcia przez rzekę. O tym że samym czasie wysłano kilka szwadronów jazdy na drogę do Tudela dla rekognoskowania poruszeń Karolistów. Ten manewr może łatwo zwieść karolistowskich dowódców, którzy gotowi wnosić z tych poruszeń, że całe wojsko Nawarryyskie postępuje za nimi. Jednakże *Saarsfield*, jako wódz doświadczony, przygotował się już do wspierania działań legii Angielskiej i północnego woyska. W Pampelonie naganiają nieczynność Jenerała *Alaix*.

— *Phare de Bayonne* z dnia 22 b. m. donosi. „Poważujemy o tém, aby można było dociec, kiedy nadejdzie chwila uderzenia na Karolistów; zdaje się, że nieporozumienia między Jenerałami woyska Królowey, dotąd nie ustały. *Evans* znajduje się ciągle jeszcze w *San Sebastian*, *Espartero* w *Bilbao*, *Saarsfield* w *Pampelonie*; deputowani *Lujan* i *Valle* udają się do jednego i drugiego i nie do skutku nie przywodzą; gdy tymczasem Karoliści utwierdzają się, zbierają swe siły

i osadzają wszystkie punkta, aby być w pogotowiu na dzielne przyjęcie swych nieprzyjaciół. Położenie Rządu Królowey i tak już dosyć krytyczne, pogorsza się coraz więcej przez niepojętą nieczynność; powodzenie, o którym przed miesiącem ani wątpić nie można było, a teraz staje się wątpliwem, byłoby zaspokoili umysły, ożywiło nanowu zaufanie i odwlekło wybuch wulkaniczny, który zagraża Hiszpanii.

Dnia 1-go Marca.

Pan Dupin oświadczył, że dopiero po skończeniu głosowania nad projektem do prawa o rozdzieleniu sądownictwa, obejmie napowrót miejsce Prezesa Izby Deputowanych.

— Dziennik *Temps* doniósł za rzecz pewną, że *Gomez* został rozstrzelany w Bergare, co jednak nie musi być prawdą, bo dziś otrzymane wiadomości z Bayonny daty 23, nie o tém nie wspominają.

— Podług *Monitora*, liczba usamowolnionych roku upływniejszego negrów w osadach francuzkich, wynosi 2,802. Od roku 1830, aż dotąd, liczba usamowolnionych wynosi na Martynice 17,579; na Guadalupe, 8,546; na francuzkiey Guyanie 1,291; na Bourbon 2,436, w ogóle 29,052.

— Od granicy hiszpańskiej donoszą, ale nieurzędową drogą, że d. 21 Lutego rano, Jenerał *Saarsfield* wyruszył z Pampelony w siedm batalionów piechoty hiszpańskiej i dwa legii zagranicznej, 200 konnicy, z artylleryą liczącą 10 armat. To, co mówiono o jego nieporozumieniach z Jenerałem *Evans*, było mylne; ale natomiast zdaje się sprawdzać stracenie *Gomeza*.

— P. *Sauret*, Oficer marynarki na retrecie będący, został mianowany wielkorządcą posiadłości Senegalskich, na miejsce zmarłego Pana *Malavirs*.

— Wiarogodne listy z Alexandryi zapewniają, że Porta przyznała Vice-Królowi Egiptu i jego potomkom, prawo następstwa nad wszystkimi teraźniejszymi jego posiadłościami.

— W liczbie osób które aresztowano temi dniami w sprawie *Meuniego* i *Championa*, znajduje się *P. Giraudeau de St. Gervais* i *Leblanc*, były oficer gwardyi Cesarskiej.

— Sławny Inżynier Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Pan *Moncure Robinson*, bawi obecnie w Paryżu. Jest to ten sam, o którym można powiedzieć, że ze wszystkich Inżynierów jednej i drugiej części świata, najwięcej zbudował kolei żelaznych. (G. G.)

— Jeden z tutejszych dzienników zawiera statystyczne obczyrenie Izby Deputowanych, podług stanu stosunków jey członków. Według tego, znajduje się w niej 5 Ministrów, 1 Marszałek, 1 Vice - Admiral, 19 Jenerałów, 20 Półkowników, Podpółkowników i Oficerów różnych stopni, 18 Radzców Stanu, 74 Urzędników Sprawiedliwości, 8 wyższych Urzędników Ministerystw, 3 Urzędników Uniwersytetu, 4 Inżynierów, 5 Inspektorów Jeneralnych, 3 wojskowych Intendentów, 2 Inspektorów podatków, 2 Posłów, 1 Bibliotekarz Królewski, 1 Oficer marynarki, 1 dyrektor fabryk Królewskich i kassyer Ministerystum Skarbu; w ogólności 169 płatnych Urzędników, których utrzymanie, wyłączaając Ministrów, dochodzi do 2 mil fran.; pozostała część Izby składa się ze 46 Adwokatów, 8 lekarzy, 39 kupców lub bankierów, 6 fabrykantów i wielu innych, a w ogólności ze 290 Deputowanych, którzy nie są urzędnikami krajowemi.

Dnia 4.

Król pracował wczora z Ministrami spraw wewnętrznych i woyny.

— Jenerałowie *Leydet* i *Rulhière* za kilka dni do Oranu wyjadą, dla dowodzenia brygadami.

— Ministeryalna gazeta wieczorna zawiera następujące telegraficzne doniesienie z Marsylii pod d. 2 Marca: „Konsul Francuzki w Walencyi donosi, że 2-ga brygada dywizyi wojska szrodkowego (Krystynistów), równiny Walencyi zastaniać mająca, na głowę pobita została. Dowodzący nią oficer został w głowę przestrzelony. Jazda się uratowała; reszta w ręce nieprzyjacielskie wpadła. (Brygada ta składała się z 6.000 ludzi piechoty i 300 jazdy i uważała korpusy Karolistowskich Jenerałów *Serrador* i *Forcadel*).

— Na giełdzie spadły nieco papiery hiszpańskie, a że zniżenie się kursu było nieznaczne, wnoszą stąd, że w powyższej telegraficznej wiadomości szczegóły muszą być przesadzone.

Dnia 6.

Wczora wieczorem wszyscy Ministrowie zebrali się w Tuilleryach pod prezydencyą Króla. Narada kilka godzin trwała.

— Говорятъ, что Министры по случаю отверженія проекта о судебномъ раздѣленіи, не думаютъ дѣлать кабинетнаго вопроса, но напротивъ все хотѣть остаться при должностяхъ. — Совѣщанія въ Палатѣ Перовъ по сему предмету, замедливаются, по той причинѣ, что Графъ *Симеонъ* назначенный Предсѣдителемъ комиссіи, нѣсколько уже дней слегъ въ постель.

— *Журналъ Првній* публикуетъ сегодня статью, представляющую дѣла Королевы въ большой опасности. Журналъ этотъ полагаетъ, что Кристиносы до тѣхъ поръ не могутъ побѣдить, пока Генералы не начнутъ дѣйствовать согласно. (A.P.S.Z.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 28-го Февраля.

Слышно, что Графъ *Фицвиллемъ* сдѣлалъ предложеніе, чтобы въ Англіи представить свободу совершать въ одной церкви и въ одно воскресенье, службу нѣсколькихъ Христіанскихъ исповѣданій, подобно какъ это существуетъ, во многихъ мѣстахъ Германіи, гдѣ въ одной церкви, совершается молебствіе Протестантское и Католическое.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Лиссабона отъ 18 ч. с. м. въ Португаліи не произошло ничего новаго, жаловались только на непрерывный недостатокъ денегъ. — Между прочими новостями, въ публикѣ носилась молва, что Маркиза *Луле*, (м. сестра *Д. Педре*), хотѣтъ развестись съ своимъ супругомъ.

— Одна изъ газетъ утверждаетъ, что Правительство намѣрено уничтожить принужденный наборъ матросовъ. Въ свѣдѣніе сего Лорды Адмиралтейства издали повелѣніе, что флаговые корабли, должны имѣть по 30 учениковъ перваго разряда, 17-лѣтняго возраста, нанятыхъ для внутренней службы, которыми должно производить ежемѣсячнаго жалованья по 14 шил. 9 пенс. Обыкновенные линійные корабли, будутъ имѣть по 10, корабли 4 и 5 разрядовъ по 8, кораб. 6-го разряда и шлюпы, а также меньшія суда по 4 мальчика. Это устройство доставитъ много выгоды Англійскому флоту.

— По офиціальнымъ вѣдомостямъ, задержала Полиція въ продолженіе прошедшаго года 72,824 лицъ, т. е. 45,907 муж. пола и 26,917 женскаго, за разные преступленія.

— *Globe* уведомляетъ, что Князь *Эстергази* останется еще три года при дипломатической должности въ Лондонѣ, но супруга его будетъ жить въ Вѣнѣ.

— Изъ Лиссабона пишутъ отъ 22-го Февраля, что Кортесы дали уполномочіе Правительству сдѣлать заемъ на сумму 200,000 фун. стер., съ тѣмъ однако условіемъ, чтобы не принимать нисколько части изъ долга *Д. Мигуэля*.

3-го Марта.

Во время пріема третьяго дня въ Виндзорѣ, представлялись Королю Посланники Мадагаскара въ своемъ народномъ костюмѣ; также Гг. *Муньосъ*, *Сандоваль* и *Помпило*, принадлежащіе къ здѣшнему Испанскому посольству.

— Въ народномъ собраніи въ Дублинѣ Г. *О'Коннелъ* объявилъ, что уже приготовлено прошеніе къ Королю, имѣющее полмилліона подписей.

— Въ Ньюкестлѣ Упонъ Тинѣ, предположено соорудить прекрасный памятникъ Графу *Грею*, какъ преобразователю Парламента.

— Байонскій корреспондентъ газеты *Morning-Chronicle*, отъ 23 Февраля сообщаетъ навѣрное, что *Гомесъ* 17-го тогожъ мѣсяца разстрѣлянъ по приказанію *Донъ-Карлоса*. — (Такъ какъ получены въ Парижѣ донесенія изъ Байонны отъ 28 Февраля, и рѣшительно ничего не сообщаютъ о семъ происшествіи, то можно еще сомнѣваться на счетъ вѣрности сего донесенія). — По донесеніямъ сказаннаго корреспондента, настоящею причиною казни сего Генерала, не былъ поступокъ во время экспедиціи, но намѣреніе его, съ нѣсколькими Офицерами, которые также разстрѣляны, освободиться изъ заключенія въ Бергарѣ и спасаться бѣгствомъ. — *Standard* издаваемый, какъ извѣстно, въ духѣ Князя *Веллингтона*, полагаетъ, что въ случаѣ, еслибъ подтвердилась смерть *Гомеса*, *Донъ-Карлосъ* этимъ поступкомъ, причинилъ бы смертный ударъ собственнымъ дѣламъ. Подобнагожъ мнѣнія и *Morning-Herald*, сомнѣвающийся въ подлинности сего извѣстія.

— *Morning-Chronicle* утверждаетъ, что оранжистскія ложи въ Ирландіи, вовсе не исчезли, ни перестали быть дѣйствительными. (G. C.)

ГЕРМАНІЯ.

Гамбургъ, 3-го Марта.

Въ Брунсвикѣ въ будущее воскресенье совершѣнъ будетъ церковный обрядъ въ честь разстрѣленныхъ въ 1809 г. близъ Ст. Леонардъ 14 сотоварищей *Шилля* и погребенія бранныхъ ихъ останковъ на мѣстѣ кончины, гдѣ въ послѣдствіе сооруженъ будетъ памятникъ изъ добровольныхъ приношеній.

— Мѣня, że Ministrowie z upadku projektu o rozdzieleniu sądownictwa nie myślą robić pytania gabinetowego, owszem wszyscy na miejscu chcą pozostać. — Rozprawy w Izbie Parów o tej rzeczy zwlekają się, z przyczyny, że Hrabia *Simeon*, obrany na sprawozdawcę komisji tego projektu, od kilku dni ciągle chory.

— *Dziennik Rozpraw* dzisiaj znowu umieści artykuł, wystawiający sprawę Królowej Hiszpańskiej za bardzo zagrożoną, i tego jest zdania ten dziennik, że Krystyniści póty zwyciężcami bydl nie mogą, dopóki Jenerałowie spólnie działać nie zaczną. (A.P.S.Z.)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 28-go Lutego.

Слышачъ, że Hrabia *Fitzwilliam* podał wniosek, ażeby wolno było w Anglii odbywać w jednym kościele i tej samej niedzieli, nabożeństwo kilku wyznań chrześcijańskich, podobnie, jak to czynią w wielu okolicach Niemiec, gdzie wspólny kościół służy razem do nabożeństwa protestantskiego i katolickiego.

— Według ostatnich doniesień z Lizbony, daty 18 b. m., nie zaszło w Portugalii nic nowego, użalano się tylko na niestający brak pieniędzy. — Między innemi nowościami, biegają i ta także w publiczności, że Margrabina *Loulé* (najmłodsza siostra *Don Pedra*), chce się rozwieść z małżonkiem swoim.

— Jedna z gazet zapewnia, że Rząd ma zamiar znieść przymuszony zaciąg matków. W skutku tego, wydali już Lordowie Admiralicji rozkaz, że okręty banderowe są obowiązane mieć po 30 uczniów (chłopców okrętowych) pierwszey klasy w wieku lat 17, do służby zewnętrznej najętych, którym 14 szyl. 9 pen. miesięcznego żołdu dawać należy. Zwykle okręty liniowe, mają mieć po 10, okręty zaś 4 i 5 rzędu po 8, okręty szóstego rzędu i szalupy, oraz mniejsze statki po 4 chłopców. Jestto urządzenie, które zapewni dla floty angielskiej wiele korzyści.

— Według urzędowego wykazu, aresztowała policja w ciągu upłynionego roku 72,824 osób, to jest: 45,907 mężczyzn i 26,917 kobiet, za rozmaite przestępstwa.

— Według dziennika *Globe*, Xiężna *Esterhazy* pozostanie jeszcze przez lat trzy na obowiązkach dyplomatycznych w Londynie, ale Xiężna, małżonka jego, będzie mieszkała w Wiedniu.

— Według doniesień z Lizbony daty 22 Lutego, Kortezy upoważniły Rząd do zaciągnięcia pożyczki w summie 200,000 funt. szter., pod tym jednakże warunkiem, ażeby najmniejszej części z długu *Don Miguela* nie przyuymowano.

Dnia 3-go Marca.

Na pokojach dnia onegdajszego w Windsor, byli przedstawieni Królowi, Posłowie Madagaskaru w swym narodowym stroju; także PP. *Munoz*, *Sandoval* i *Pompiło*, należący do tutejszego poselstwa hiszpańskiego.

— Na zgromadzeniu narodowem w Dublinie, zapowiedział P. R. *O'Connell*, że już jest przygotowana petycja do Króla, licząca półmilion podpisów.

— W Newcastle Upon Tyne, postanowiono wystawić piękny pomnik dla Hrabiego *Grey*, jako Reformatora Parlamentu.

— Bayoński korespondent *Morn. Chron.* donosi pod d. 23 Lutego za rzecz niezawodną, że *Gomez* dnia 17 tegoż miesiąca, z rozkazu *Don Carlosa*, został rozstrzelany. — (Ponieważ doniesienia, z Bayonny otrzymane w Paryżu, są daty 28 Lutego i nie stanowczego względem tego wydarzenia nie wzmiarkują, można zatem powątpiewać jeszcze o prawdziwości tego doniesienia). — Według rzeczonego korespondenta, bezpośrednią przyczyną stracenia tego Jenerała, nie było znalezienie się jego podczas wyprawy, lecz nieszczęsny zamiar jego, powzięty z kilku oficerami, których także rozstrzelano, wydobyć się z więzienia w Bergara i w ucieczce szukać ocalenia. — *Standard*, redagowany, jak wiadomo, w duchu Xięcia *Wellingtona*, mniema, iż w razie, gdyby się potwierdziła śmierć *Gomeza*, *Don Carlos* zadąłby tym postępkiem śmiertelny cios sprawie swojej. — Takiegoż zdania jest i *Morning Herald*, powątpiewający także o autentyczności tego podania.

— Według twierdzenia gazety *Morning Chronicle*, loże Oranżystów w Irlandyi, nie znikły bynajmniej, ani bydl czynnemi nie przestały. (G. C.)

НИЕМЦЫ.

Hamburg, 5-go Marca.

W Brunświku odbędzie się następney niedzieli uroczystość kościelna na pamiątkę rozstrzelanych w r. 1809 nie daleko St. Leonard, 14 towarzyszy *Szylla*, a następnie pochowanie ich śmiertelnych szczątków na miejscu ich zgonu, gdzie potѣm stosowny pomnik kosztem dobrowolnych składek wzniesiony zostanie.

— Переломъ болѣзни Датскаго Короля, угрожавшей явную опасностію, кончился благополучно. Не только въ Алтонѣ, но и здѣсь извѣстіе сіе возбудило живѣйшую радость, между почитателями сего Монарха, коихъ число значительно.

Аугсбургъ, 6-го Марта.

По письмамъ полученнымъ изъ Берлина, сообщенное въ газетахъ извѣстіе о выѣздѣ Лорда *Дургема* изъ Петербурга, должно исправить такимъ образомъ, что Лордъ намѣренъ предпринять путешествіе къ одному изъ источниковъ минеральныхъ водъ въ Германіи. (G. C.)

И т а л і я.

Римъ, 15-го Февраля.

Папа наслаждается наилучшимъ здоровьемъ. Извѣстно, что Его Святѣйшество нѣсколько уже лѣтъ страдалъ опасною болѣзнію на лицѣ. Уже было помѣщено въ газетахъ, что Нѣмецкій лекаръ *Г. Алерцъ* излечилъ Папу, но это еще не было извѣстно, что Нѣмецъ и еще Евангелическаго исповѣданія предложилъ Папѣ сего лекаря. Это Прусскій Генераль *Лепель*, Генераль-Адъютантъ *Е. К. Высоч. Принца Генриха* Прусскаго, живущій уже довольно давно въ нашей столицѣ. Генераль *Лепель*, хотя пользующійся уваженіемъ Папы, однако не могъ склонить его, пригласить нѣмецкаго лекаря. Наконецъ самъ на свой счетъ выписалъ доктора *Алерца* изъ Ахена. Въ продолженіе 3-хъ недѣль къ величайшему удивленію столицы, Папа излеченъ отъ рака на лицѣ. Его Святѣйшество осыпалъ лекаря орденами, золотомъ и драгоценными подарками, Генералу *Лепелю* пожаловалъ свой портретъ и далъ дозволеніе, всегда когда ему вздумается, входить къ нему безъ доклада. (G. C.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 2-го Февраля.

Новая монета съ изображеніемъ Султана, еще не появилась въ обращеніи; кажется причиною сего, смерть въ мечети Директора монетнаго двора.

— Султанъ даровалъ жизнь начальнику мятежныхъ Курдовъ, *Равендусъ* Бей, коего приговорилъ къ изгнанію въ Бали. — Также простилъ мятежника *Тафилъ-Буса*, начальника всѣхъ почти возмущеній въ Албаніи, дѣйствовавшаго, какъ догадывались по наущенію *Мехмеда-Али*. Къ исходатайствованію сего прощенія наиболее содѣйствовалъ Паша острова Кандіи, впрочемъ кажется, что и политическія виды имѣли здѣсь вліяніе, а преимущественно, что существуютъ договоры къ приведенію въ согласіе Порты съ Египетскимъ Вице-Королемъ.

— Лордъ *Понсонби* отложилъ еще выѣздъ свой въ Лондонъ, ибо получилъ чрезъ курьера повелѣніе, ожидать прибытія преемника. Видно, что онъ усилъ уничтожить вліяніе своего противника *Г-на Уркарта*. (G. C.)

Г р е ц і я.

Афины, 18-го Февраля.

Послѣ двухнедельнаго плаванія Ихъ Величества, 15-го ч. с. м. благополучно прибыли въ Пирейскій портъ. Графъ *Арманспергъ* Государствен. Канцлеръ и Министры Королевства отправились на корабль для привѣтствованія Августѣйшихъ Гостей. Когда Ихъ В-ва вступали на землю, всѣ жители толпились для встрѣчи ихъ, привѣтствуя радостными восклицаніями. Съ такими же знаками радости Ихъ В-ва провожаемы были до Афинъ. Дома на улицахъ гдѣ проѣзжали ИИ. ВВ. въ свой дворецъ, были украшены цвѣтами, митровыми и масличными вѣтвями. При выѣздѣ Король и Королева были одѣты по гречески, что весьма обрадовало всѣхъ жителей.

— Король согласился на прошеніе Графа *Армансперга*, поданное еще за восемь предъ симъ мѣсяцевъ, объ увольненіи его отъ нынѣшней должности. (G. C.)

А л ж и р ъ.

(Изъ записокъ Нѣмецкаго путешественника.)

Едва ли въ цѣломъ мірѣ можно найти городъ, который бы возбуждалъ въ такой степени любопытство нынѣшнихъ путешественниковъ, какъ эта древняя столица нѣкогда страшныхъ корсаровъ. Не смотря на близкое разстояніе отъ образованной Европы, Алжиръ въ продолженіи многихъ столѣтій оставался для нее какимъ-то таинственнымъ мѣстомъ, любимымъ отечествомъ романтическихъ сказокъ и невѣроятныхъ приключеній. — Въ наше время завоеванія Французовъ привлекаютъ туда безчисленное множество любопытныхъ посѣтителей. Большая часть изъ нихъ стремится къ Барбарійскимъ берегамъ въ надеждѣ пріобрѣсти богатство; весьма немногіе отправляются въ Африку для того, чтобы обозрѣть древніе памятники Нумидіи, изучить ея природу и ознакомиться съ нравами и обычаями народовъ, населяющихъ страны, еще столь мало извѣстныя. Тѣ и

— Пресиленіе въ chorobie Króla Duńskiego, które wyraźnem groziło niebezpieczeństwem, przeminęło szczęśliwie. Nie tylko w Altonie, ale i tu sprawiła ta wiadomość wiele radości między wielbicielami tego Monarchy, których liczba jest bardzo znaczna.

Auszpurg, 6-go Marca.

Podług listów, otrzymanych z Berlina, ogłoszoną przez gazety wiadomość o wyjeździe Lorda *Durham* z Petersburga, należy sprostować w ten sposób, że ten Lord ma zamiar przedsięwziąć podróż do jednego ze źródeł wód mineralnych w Niemczech. (G. C.)

W ł o c h ę.

Rzym, dnia 15 Lutego.

Papież cieszy się napażdanym zdrowiem. Jak wiadomo, Ojciec ś. od kilku lat cierpiął niebezpieczną chorobę w twarzy. Doniesiono już w gazetach, że lekarz niemiecki, *P. Ahlerz*, Papieża wyleczył, ale nie było jeszcze wiadomym, że Niemiec, a to jeszcze ewangelik, *J. Świątobliwości* doktora tego zarekomendował. Niemcem tym jest Królewsko-Pruski Jenerał *Lepel*, Jenerał-Adjutant *J. K. M. Xiecia Henryka* Pruskiego, bawący już od dawna w stolicy naszej. Jenerał *Lepel*, lubo zaszczycony względami Papieża, nie mógł go jednak skłonić do sprowadzenia lekarza niemieckiego. Nareszcie sam na własną odpowiedzialność zapisał Doktora *Ahlerza* z Akwizgranu. W ciągu 3 tygodni, ku największemu zadziwieniu stolicy, Papież wyleczony został z raka w twarzy. Ojciec ś. ośpał doktora orderami, złotem i kosztownymi podarunkami, Jenerała *Lepel* obdarzył wizerunkiem swoim i dał mu pozwolenie, że zawsze, skoro mu się podoba, bez poprzedniego oznajmienia się odwiedzać go może. (G. C.)

Т у р ц я.

Konstantynopol, d. 2 Lutego.

Moneta nowa z wizerunkiem Sultana, jeszcze nie ukazuje się w krążeniu, i podobno przyczyną tego jest śmierć w meczecie dyrektora mennicy.

— Sultan darował życiem przywódcę zbuntowanych Kurdów, *Ravendus* Beja, którego postać na wygnanie do Bali. — Przebaczył także buntownikowi *Tafil-Busi*, sprawcy niemal wszystkich zamieszek w Albanii, jak się domyślano, działającego z natchnienia *Mehmeda-Alego*. Do uzyskania tego przebaczenia, przyczynił się najwięcej wstawieniem się swoim Basza wyspy Kandyi; zdaje się wszelako, że i względy polityczne nie były tu bez wpływu, ile że trwał właśnie układ, dający do pogodzenia Porty z Vice-Królem Egiptu.

— Lord *Ponsonby* wstrzymał się jeszcze z odjazdem swoim do Londynu: otrzymał bowiem przez gońca polecenie, ażeby oczekiwał na przybycie zastępcy. Wiadąc, że uniał sparaliżować wpływ przeciwnika swego Pana *Urquhart*. (G. C.)

Г р е ц я.

Ateny, dnia 18 Lutego.

Po piętnastodniowej żegludze, przybyli szczęśliwie NN. Państwo d. 15 b. m. do portu Pirejskiego. Hrabia *Armansperg*, Kanclerz Państwa i Ministrowie Królewscy, udali się na pokład okrętu dla powitania NN. Gości. Gdy NN. Państwo wysiadali na ląd, cała ludność, tłumnie zebrana, przyjęła ich jak najradośniej. Takież oznaki radości towarzyszyły NN. Państwu aż do Aten. Domy przy ulicach, kąd do pałacu swego jechali, były przystrojone w kwiaty, w mirto-wo i oliwne gałązki. Przy wjeździe Król i Królowa byli ubrani po grecku, co wszystkich mieszkańców wielce uradowało.

— Król przychylił się do prośby Hr. *Armansperg*, podanej jeszcze przed ośmiu miesiącami, o uwolnienie od obowiązku sprawowanego urzędu. (G. C.)

А л ж и р.

(Z pamiętników Niemieckiego podróżnika.)

Zaledwo w całym świecie można znaleźć miasto, któreby w takim stopniu wzbudzało ciekawość teraźniejszych podróżników, jak ta starożytna, niegdyś strasznych korsarzy stolica. Pomimo blizkiej odległości od cywilizowanej Europy, Algier przez wiele wieków był dla niej jakimś pełnym tajemnic miejscem, ulubioną oyczyzną romantycznych opowiadań i trudnych do uwierzenia wydarzeń. — W naszym czasie podboje Francuzów zwabiają tam mnóstwo ciekawych podróżujących. Większa z nich część udaje się ku brzegom Barbarzyjskim w nadziei nabycia bogactw; bardzo mało udaje się do Afryki, w celu obejrzenia starożytnych pomników Numidyi, zbadania jej przyrodzenia i oznajomienia się ze skłonnościami i zwyczajami narodów, zamieszkujących kraj, tak mało jeszcze znane. Ci i owi znajdują tam bogatą zdobycz. Oszczędni spekulanci w najkrótszym czasie podwajają

другіе находятъ тамъ богатую добычу. Разсчетливый спекулянтъ въ самое короткое время удваиваетъ свой капиталъ; собиратель рѣдкостей находитъ древнія оружія, дорогія монеты и камни съ надписями; Естественныя испытателя привлекаетъ богатая флора и чудное царство разнообразнѣйшихъ насѣкомыхъ. Но странствуя по цвѣтущей долині Метиджа и по живописнымъ берегамъ Арача, послѣдній не долженъ заходить слишкомъ далеко въ горы Атласа, иначе онъ легко можетъ сдѣлаться жертвою кровожадныхъ Кабиловъ, которые, какъ извѣстно, очень любятъ умножать свои коллекціи человѣческихъ череповъ. — Два извѣстные живописца занимаются теперь составленіемъ прекраснаго собранія Алжирскихъ эскизовъ. Одинъ изъ нихъ трудится по ландшафтной части и снимаетъ окрестности, зданія и развалины Алжира; другой рисуетъ разныя сцены и оригинальныя группы, встрѣаемыя на рынкахъ, въ кофейныхъ домахъ и проч. Одежда, игры и обряды Бедуиновъ будутъ также занимать не послѣднее мѣсто въ этомъ художественномъ собраніи. — Алжиръ представляетъ теперь самое разнообразное и привлекательное зрѣлище: — шумная Европейская гавань и грозный воинскій станъ соединяются въ немъ съ пестрою, фантастическою картиною Музульманскаго города. Народонаселеніе его, состоящее изъ самыхъ различныхъ, можно сказать рѣдкихъ племенъ человѣческаго рода, почти на каждомъ шагу поражаетъ иностранца, а богатая зелень луговъ и растеній прельщаетъ его взоры и манитъ подъ тѣнь величественныхъ пальмъ.

Удивительно, что до сихъ поръ не вздумаютъ учредить сообщенія между Марселемъ и Алжиромъ посредствомъ пароходовъ. Купеческіе корабли приходятъ туда обыкновенно въ восемь дней, а при неблагоприятной погодѣ не рѣдко остаются на морѣ цѣлый мѣсяцъ; казенные пароходы при попутномъ вѣтрѣ совершаютъ это плаваніе въ три дня; но путешественники не пользуются на нихъ нисколько удобствами и за самое скудное содержаніе принуждены платить чрезвычайно дорого; даже офицерскій столъ не слишкомъ хорошъ, и подъ конецъ плаванія, особенно если противные вѣтры задерживаютъ пароходъ нѣсколько лишннихъ дней въ морѣ, порціи безпрестанно уменьшаются. — Тулонъ отстоитъ отъ Алжира на 165 часовъ; на половинѣ пути лежатъ Балеарскіе острова, покрытые яркою, привлекательною зеленью и населенные бѣдными, но вообще ловкими, обходительными и красивыми жителями. Пароходъ останавливается обыкновенно только на одинъ часъ у Магона, главнаго города острова Минорки, для отдачи писемъ и депешей. Во время бурной погоды корабли находятъ тамъ спокойную и безопасную гавань. — Сильный противный вѣтеръ и ненастное время задержали насъ цѣлый день въ Магонѣ. Я воспользовался этимъ случаемъ для обозрѣнія города, который вообще красивъ, опрятенъ и выстроенъ довольно правильно; по обширности своей онъ однакожъ мало населенъ, и въ теченіи не многихъ лѣтъ лишился почти половины своихъ жителей, которые переселились въ Алжиръ. На Балеарскихъ островахъ говорятъ благозвучнымъ Испанскимъ нарѣчіемъ, хотя не столь пріятнымъ какъ Кастильское, но гораздо болѣе похожимъ на это послѣднее, чѣмъ на грубое нарѣчіе Каталонцевъ. Народная одежда походитъ на Андалузскую; молодые островитянки носятъ не большія мантии, которыя придаютъ особенную прелесть ихъ гибкому стану; лица ихъ очень выразительны и многія напоминаютъ собою Алжирскихъ Мавритянокъ. Мы находились въ Магонѣ въ самый день тезоименитства Испанской Королевы и имѣли случай видѣть балъ, на которомъ присутствовали всѣ Французскіе и Американскіе морскіе Офицеры, бывшіе въ это время на островѣ. Танцевали то легкій фанданго, то быстрый вальсъ, и веселое собраніе разошлось не прежде какъ съ наступленіемъ дня. — Земля этого острова не слишкомъ плодородна и потому не такъ хорошо воздѣлана, какъ благословенная почва цвѣтущей Маіорки. Пальма, столица послѣдней, которую мнѣ удалось видѣть во время перваго моего путешествія, расположена гораздо живописнѣе Магона; она построена вдоль глубокаго залива, окруженнаго съ двухъ сторонъ высокими утесами. Огромная каедральная церковь готической архитектуры возвышается надъ городомъ и придаетъ ему со стороны моря видъ самый живописный и великолѣпный. Морскою берегъ усаивъ множествомъ мельницъ и красивыми домиками рыболововъ. Окрестныя горы покрыты цѣлыми лѣсами апельсиновыхъ, померанцевыхъ и лимонныхъ деревьевъ. Прекрасные апельсины, которыми изобилуетъ въ извѣстное время года Марсель, привозятся туда большею частію съ острова Маіорки.

(Продолженіе впереди.)

свои капиталы; собирающіе коллекціи ошплиwości, находятъ брошь старожытн, kosztowne monety i kamienie z napisami; badacza natury zwabia bogata flora i cudowne królestwo najrozmaitszych owadów. Ale podróżując po kwiecistej dolinie Metidieh i po malowniczych brzegach Arasch, ten ostatni nie powinien zagłębiać się daleko w góry Atlasu, gdyż w razie przeciwnym może się łatwo stać ofiarą krwiożerczych Kabylów, którzy, jak wiadomo, bardzo lubią pomnażać swe kolekcje ludzkich czaszek. — Dwaj sławni malarze zajmują się teraz zdejmowaniem pięknych widoków Algierskich. Jeden z nich zajmuję się sztuką landszaftową i zdejmuję okolice, budowy i rozwaliny Algieru; drugi rysuje rozmaite sceny i oryginalne grupy, dające się widzieć na rynkach, w kawiarniach i t. d. Ubior, gry i obrzędy Beduinów będą także zajmowały nie posłednie miejsce w tej artystowskiej kolekcji. — Algier przedstawia teraz najrozmaitsze i zajmujące widowisko: — szumna europejska przystań i groźny oboz wojska łączą się naprzemiennie z fantastycznym obrazem Mużulmańskiego miasta. Jego ludność, składająca się z najrozmaitszych, można powiedzieć, rzadkich plemion rodu ludzkiego, na każdym kroku zastanawia cudzoziemca, a piękna zieloność łąk i roślin zachwyca go i zwabia pod cień palm niebotycznych.

Mocno to zadziwia, że do tychczas niepomyślą o urządzeniu komunikacji między Marsylią a Algierem za pomocą parowych statków. Kupieckie okręty przybываютъ tu zazwyczaj w przeciągu ośmiu dni, a w razie niepomyślnego wiatru często pozostają na morzu przez cały miesiąc; parochody skarbowe przy pomyślnym wietrze odbywają tę żeglugę we trzy dni; ale podróżujący nie mają na nich żadnych dogodności i za najędniejsze utrzymanie muszą płacić nadzwyczajnie drogo, nawet stół oficerski nie bardzo jest dobry, w końcu zaś żeglugi, szczególnie jeżeli na morzu przeciwnie wiatry zatrzymają parowy statek przez czas dłuższy, aniżeli bydz powinno, naznaczona porcja pokarmu coraz się zmniejsza. Tulon oddalony jest od Algieru na 165 godzin; na pół drogi znajdują się wyspy Balaarskie, pokryte piękną, zachwycającą zielonością i są zaludnione ubogimi, ale w ogólności zrzęcznemi, gościnnymi i pięknymi mieszkańcami. Parochod zazwyczaj zatrzymuje się tylko na jedną godzinę przy Mahon, głównem mieście wyspy Minorki, dla oddania listów i depeszy. W czasie burzliwym okręty znajdują tam spokojną i bezpieczną przystań. — Gwałtowny i przeciwny wiatr zatrzymał nas przez cały dzień w Mahonie. Korzystałem z tego zdarzenia dla obejrzenia miasta, które w ogólności jest piękne, czyste i dość dobrze wybudowane; jednakże w stosunku do swej obszerności mało jest zaludnione, i przez ciąg kilku lat utraciło prawie połowę mieszkańców, którzy się przenieśli do Algieru. Na wyspach Balaarskich mówią harmonijnym Hiszpańskim dyalektem, chociaż nie tyle przyjemnym, jak Kastylijski, ale daleko więcej podobnym do tego ostatniego, jak do nieokrzesanej mowy Katalończyków. Narodowy ubior podobny jest do Andaluzyjskiego; młode wyspiarki noszą małe tuniki, które smugły ich kibici szczególnie wdzięk nadają; rysy ich twarzy bardzo są dobitne i wiele z nich przypomina Algierskie Maurytanki. Znajdowaliśmy się w m. Mahon w dniu imienia Królowej Hiszpańskiej i mieliśmy sposobność bydz na balu, na którym znajdowali się wszyscy Francuzcy i Amerykańscy morskcy żołnierze, na wyspie podówczas znajdujący się. Lekkiego fandango i szybkiego walca tańczono na przemian, wesole zgromadzenie rozeszło się już nadedniem. — Ziemia tej wyspy nie jest bardzo żyzną, i dla tego nie tak dobrze uprawioną, jak grunt kwitnący Majorki. Palma, stolica tej ostatniej, którą zdarzyło mi się widzieć w czasie pierwszej mojej podróży, położenie miejsca ma daleko malowniejsze, niżeli Mahon; wybudowana jest wzdłuż głębokiej zatoki, z dwóch stron okrążonej spadzistemi górami. Obszerny kościół katedralny gotyckiej architektury wznosi się nad miastem i ze strony morza nadaje mu kształt najmalowniejszy i najwspanialszy. Brzeg morza usiany jest mnóstwem młynów i pięknemi domkami rybaków. Okoliczne góry pokryte są gajami drzew apalcynowych, pomarańczowych i cytrynowych. Piękne apalcyny, w które w pewnej porze roku obfituje Marsylia, po większej części przywożone są tam z wyspy Majorki.

(Dalszy ciąg nastąpi.)